

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12717,Wokol-teczek-bezpieki-Zagadnienia-metodologiczno-zrodloznawcze-dodruk.html>
28.04.2024, 02:51

Wokół teczek bezpieki. Zagadnienia metodologiczno-źródłoznawcze [dodruk]

Wokół teczek bezpieki. Zagadnienia metodologiczno-źródłoznawcze, pod red. Filipa Musiała, Kraków 2006, 432 s. [Dodruk 2009]

Precyzyjnie rzecz ujmując, nie istnieje coś takiego jak „teczka IPN-owska”. W gromadzonym przez IPN zasobie znalazły się archiwalia wytworzone m.in. przez bezpiekę, w tym materiały nazywane obiegowo „teczkami”. To bardzo wyjątkowy zbiór źródeł historycznych. Jego penetracja przez historyków przynosi wiedzę, która nie może być jedyną podstawą rekonstrukcji najnowszych dziejów Polski, ale bez której mogą one być nie tylko niezrozumiałe, ale i nieprawdziwe. Dlatego tak ważna i potrzebna jest ta książka. Doświadczenie warsztatowe autorów (w większości historyków pracujących w IPN) obcujących od lat z materiałami proweniencji bezpieki pozwala im stawiać tezy poważnie weryfikujące publicystyczne opinie na ten temat. Jedną z najistotniejszych oparto na konstatacji dotyczącej holistycznego charakteru zasobu IPN, który dzięki temu podlega autoweryfikacji. Potwierdza to m.in. opis funkcjonowania ewidencji operacyjnej, etapów rejestracji OZI, przedstawienie wzorcowej zawartości teczek pracy i personalnych. Summa wiedzy zdobytej podczas badań nad tymi źródłami znalazła się w omówieniach bibliograficznych, którym poświęcono dwa obszernie artykuły. Tyleż przydatne w

lekturze co ciekawe powinno okazać się
zamieszczenie „słowniczków” żargonu służb
specjalnych. Publikacja bezcenna dla
każdego, kto chciałby zabrać głos w debacie
o „teczkach”.

Spis treści:

Ryszard Terlecki, Przedmowa • Filip Musiał, Zamiast wprowadzenia: archiwalia
komunistycznego aparatu represji • Wojciech Frazik, Bogusław Kopka, Grzegorz Majchrzak,
Dzieje aparatu represji w Polsce Ludowej (1944–1989). Stan badań • Wojciech Frazik,
Publikacje proweniencji MBP–KdsBP–MSW przechowywane w oddziałowych Biurach
Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej • Marek Jan
Chodakiewicz, Wędrówki historyka. Kilka słów o metodologii • Tomasz Balbus, Badanie
dokumentacji komunistycznego aparatu represji I (UBP, Informacji Wojskowej, Milicji
Obywatelskiej). Wybrane aspekty źródłoznawcze • Antoni Dudek, Zdzisław Zblewski,
Materiały operacyjne służb specjalnych PRL jako źródło historyczne. Uwagi metodologiczne
• Piotr Milczanowski, Specyfika struktury organizacyjnej Archiwum MSW • Monika
Komaniecka, Organizacja i funkcjonowanie kartotek ogólnoinformacyjnej i zagadnieniowej
aparatu bezpieczeństwa • Monika Komaniecka, Dzienniki korespondencyjne, rejestracyjne,
archiwalne i koordynacyjne jako źródła historyczne • Ewa Zając, Ślad pozostaje w aktach.
Wybrane zagadnienia dotyczące funkcjonowania ewidencji operacyjnej w latach 1962–1989
• Wojciech Frazik, Filip Musiał, Akta agenturalne w pracy historyka • Krzysztof Szwagrzyk,
Struktura i dokumentacja komunistycznego aparatu represji II (prokuratura i sądownictwo
wojskowe oraz powszechne, więziennictwo). Krytyka źródeł • Ryszard Śmietanka-
Kruszelnicki, Protokół przesłuchania jako źródło historyczne • Wojciech Frazik, Sprawa
spadochroniarzy – przyczynek do dyskusji o wiarygodności akt sądowych • Radosław
Peterman, Proces brakowania i niszczenia akt organów bezpieczeństwa państwa w latach
1954–1990 na przykładzie województwa łódzkiego • Łukasz Kamiński, Lingua securitatis •
Andrzej Paczkowski, Bardzo krótki słownik wywiadu • Autorzy tomu • Nota edytorska •
Wykaz skrótów • Indeks osób i pseudonimów.

Gdzie kupić publikacje: